

TU LIỆU GIÁO DỤC VÀ RÈN LUYỆN
KỸ NĂNG THỰC HÀNH XÃ HỘI
“Chào mừng 10 năm ngày thành lập Tổng Đoàn Sao Bắc Đẩu
HOA 10 MÙA TỎA SÁNG

KỸ NĂNG HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ

Huỳnh Toàn
Tổng trưởng – Tổng Đoàn Sao Bắc Đẩu
Trưởng khoa Huấn luyện kỹ năng

CHỦ ĐỀ : TRÒ CHƠI LỚN

Trò chơi lớn là loại hình hoạt động mang đậm nét đặc thù của thanh thiếu niên, vừa sinh động sâu sắc vừa vui tươi hấp dẫn, nhưng rất nghiêm túc và đầy sức sáng tạo.

I. KHÁI NIỆM VÀ GIÁ TRỊ:

1. Khái niệm:

Trò chơi lớn là một hoạt động do 1 nhóm người tổ chức cho số đông tập thể tham gia chơi theo những quy ước cụ thể diễn ra trong 1 không gian và thời gian nhất định, nhằm đem lại hiệu quả nào đó theo ý định của những người tổ chức.

Đây là khái niệm nhìn ở góc độ tổ chức, cần nắm rõ các ý sau:

- Đây là một hoạt động do 1 nhóm người tổ chức vì cùng 1 thời gian tại nhiều nơi đồng loạt diễn ra nhiều hình thức chơi khác nhau nên không thể chỉ là 1 người tổ chức được.

- Số đông tập thể tham gia: tức trò chơi lớn diễn ra được khi cùng lúc có nhiều nhóm nhỏ chơi, thường từ 3 nhóm trở lên, mỗi nhóm có từ 20, 30 hoặc nhiều hơn.

- Theo những quy ước cụ thể: từ nhận tín hiệu còi, giải mật thư, cách di chuyển, hóa trang, giờ giấc, các quy định lúc chơi... tất cả đều được thống nhất.

- Diễn ra trong 1 không gian, thời gian nhất định: tức địa điểm chơi đã được định sẵn chỗ nào, khoảng đường di chuyển, chỗ nào có trạm kiểm tra, chỗ nào bị tấn công, chỗ nào dừng lại, chỗ nào quan sát tín hiệu... tương tự như thế thời gian cũng được tính sẵn. Trạm 1 dừng bao lâu? Mật thư giải bao lâu? Trò chơi khi nào thì kết thúc...

Đem lại hiệu quả nào đó: tức thông qua trò chơi người tổ chức chơi nhằm giáo dục

cho người chơi điều gì? Nội dung nào là thử thách, rèn luyện, giải trí...?

Ngoài ra, nhìn ở góc độ khác trò chơi có thể xem là một mô hình giáo dục đặc biệt dành cho thanh thiếu niên, nó vừa chơi vừa học, vừa học vừa chơi rất hiệu quả.

2. Giá trị của trò chơi lớn:

Trò chơi nói chung, trò chơi lớn nói riêng khi tổ chức chơi cần thể hiện rõ các giá trị sau:

- **Giải trí:** Khi tổ chức trò chơi phải tính đến các yếu tố: trò chơi phải sinh động, vui tươi, hấp dẫn, lôi cuốn,... bởi các hình thức cụ thể như: giải mật thư, morse, dấu đường, trả lời câu đố...

- **Giáo dục:** Tức thể hiện chủ đề của cuộc chơi bằng các nội dung mà ban tổ chức cần trang bị cho người chơi. (phần này thường chỉ có Ban tổ chức mới biết).

- **Rèn luyện:** Ngoài giải trí và giáo dục ra trò chơi lớn còn rèn luyện cho tập thể và cá nhân các đức tính khác như: sáng tạo, nhanh nhạy (qua giải mật thư, morse, tìm báu vật, dấu đường...) tính kiên nhẫn, khéo léo (nấu cơm hành quân, hóa trang, xếp hình, chui dây, băng rừng...) tính đồng đội, (tính kỷ luật, tính thi đua).

3. Phân loại trò chơi lớn:

Hiện nay trò chơi lớn được phân loại theo các căn cứ sau:

*** Đối tượng:**

Nếu lực lượng chơi là học sinh, thiếu nhi... thì trò chơi mang nặng phần giải trí nhiều hơn.

Nếu lực lượng chơi là sinh viên, công nhân lao động... trò chơi mang nặng phần giáo dục hơn (địa lý, lịch sử, chính trị, văn hóa...).

Nếu lực lượng chơi là nữ nhiều thì các nội dung thử thách như chạy, nhảy, mang vác ít hơn mà tăng thêm các nội dung khéo léo.

Nếu là lực lượng đa dạng thì các nội dung cũng phải đa dạng theo cho phù hợp.

*** Thời gian:**

Nếu thời gian nhiều từ 1 giờ trở lên có thể xem đó là trò chơi lớn.

Chỉ có khoảng 1 giờ thì xem là trò chơi lớn trung bình.

Ít hơn nữa thì xem là trò chơi lớn nhỏ.

Ngoài ra, còn nhiều căn cứ khác như: số lượng, người chơi.

TD: Chơi từ 70-80 người: trò chơi lớn nhỏ

Chơi từ 70-150 người: trò chơi lớn trung bình.

Chơi từ 180 người trở lên: trò chơi lớn.

Hoặc căn cứ vào tính chất:

TD: Trò chơi lớn có đối kháng trực tiếp: TC lớn đối kháng.

Trò chơi lớn có đối kháng gián tiếp: TC lớn không đối kháng.

II. THIẾT KẾ TRÒ CHƠI LỚN

A. Năm rõ thông tin:

1. Xác định rõ mục đích, ý nghĩa trò chơi lớn, tức xác định nội dung nào giải trí, giáo dục, rèn luyện... liều lượng cỡ nào là vừa sức đối tượng.

2. Xác định rõ các hình thức chơi: hình thức nào đối tượng có thể tham gia được như: morse, mật thư, dấu đường, hát tập thể, vẽ tranh, đọc bản đồ, đi bộ...

3. Xác định đối tượng chơi: họ là ai? Số lượng? Nam, nữ? Học vấn, trình độ kỹ năng trại? Chia bao nhiêu nhóm nhỏ...

4. Xác định rõ thời gian: tổng thời gian cho phép? Thời gian nào cho di chuyển, kiểm tra ở trạm, thời gian dự phòng...

5. Xác định rõ địa điểm: chơi ở địa hình nào? Đường di chuyển bằng gì? Đặc điểm của địa hình (núi, đồng bằng, chợ, rừng, đêm hay ngày) khoảng cách an ninh trật tự (có phải xin phép ai không?) đối tượng có quen địa điểm chưa?

6. Xác định cách di chuyển: căn cứ vào địa điểm lúc chơi mà bố trí cách di chuyển kiểu nào là hợp lý như di chuyển đường dài, vòng tròn, tam giác, hình thoi... phương tiện lúc di chuyển (đi bộ, xe đạp, xe máy, đi xuống...?) các vật dụng mang theo: nồi cơm, võng, hóa trang và các vật dụng khác: giấy, viết, giày, áo mưa, bản đồ, tài liệu...

7. Xác định đối tượng lúc chơi: đối kháng trực tiếp (giành cờ chiến thắng, bom bong bóng, đọc số đeo, ném nước) đối kháng gián tiếp: đấu trí thông qua trả lời các câu hỏi ở trạm, vẽ tranh, giải mật thư, morse, trật tự kỷ luật, giờ giấc...

8. Xác định vật dụng cần có cho cuộc chơi: Vật dụng nào Ban tổ chức chuẩn bị, vật dụng nào tổ, nhóm chuẩn bị, vật dụng nào cá nhân chuẩn bị (phải báo rõ lúc chơi) ngoài ra còn các vật dụng khác như: Dụng cụ y tế, khen thưởng câu hỏi, đáp

án...

9. Xác định rõ Ban tổ chức cuộc chơi: số lượng người bao nhiêu là phù hợp, ai là trưởng ban, phó ban, ai lo hậu cần, y tế, quà thưởng, ai đứng trạm 1, 2, 3...

III. MỘT SỐ LƯU Ý KHI ĐIỀU HÀNH TRÒ CHƠI LỚN

- Diễn biến trò chơi nên bắt đầu từ dễ đến khó từ đơn giản đến phức tạp.
- Các trạm phải tuân thủ đúng nội dung được phân công, tuyệt đối không được tự ý thay đổi khi chưa được sự đồng ý của trưởng ban tổ chức.
- Nội dung càng đa dạng càng hấp dẫn đối tượng chơi, phải vừa vui vừa trí tuệ và phù hợp với đối tượng.
- Các thành viên ban tổ chức luôn có thái độ đúng mực (khách quan khi chấm điểm, tôn trọng người chơi trong lúc chơi, vui chơi nhẹ nhàng nhưng nguyên tắc...).
- Nên có phương án dự phòng lúc chơi (mưa, gió, lộ đề, trễ giờ, tranh cãi, bỏ cuộc, đi lạc, cấp cứu).
- Chơi xong nên tổng kết ngay có đánh giá rõ ràng nhất là các nội dung quan trọng, có phần thưởng xứng đáng, cảm ơn người chơi đã tham gia nhiệt tình...

Trò chơi lớn là 1 hoạt động đồng bộ giữa người tổ chức và người chơi. Để tổ chức thành công đòi hỏi người tổ chức phải thật hiểu đối tượng, điều kiện phục vụ giúp người chơi tham gia nhiệt tình. Ngược lại người tham gia phải hiểu ý định của người tổ chức, sẵn sàng cảm thông, chia sẻ và có thái độ tôn trọng đúng mực. Thành công hay thất bại trong mỗi lần chơi nên xem đó là bài học kinh nghiệm để những lần sau tổ chức chơi tốt hơn nữa.